

Huvudman

YSTAD KOMMUN
kommunen@ystad.se

Beslut

Datum 2025-10-15
Dnr-SI 2025:5959
Sida **1 (20)**

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Ystad
Gymnasium, Område 1 i Ystads kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Ystads gymnasium, Område 1 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

För utbildning som påbörjats efter den 30 juni 2025 har ämnesbetyg införts i gymnasieskolan (Gy25). Författningshänvisningarna återspeglar detta där det är relevant. Den äldre lydelsen gäller fortfarande för utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Ystads gymnasium, Område 1 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda ett långsiktigt och strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten. I detta ingår att arbeta för att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla undervisningen så att den även stimulerar elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa ett gemensamt och strukturerat arbete kopplat till elevernas språkbruk för att stärka tryggheten.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla analysen av betygssättningen utifrån ett likvärdighetsperspektiv, i syfte att identifiera eventuella avvikelser och förklaringar till dem.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 april 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se

eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:5959) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 4-5 §, 2 kap. 9-10 och 34 a §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen
Lgy25, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar. Bestämmelserna i nu gällande lydelse (Lgy25) tillämpas för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser (Gy11) ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025 (SKOLFS 2024:662).

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med tf. rektor, lärare, elevhälsan samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn skapar en grund för utveckling av undervisningen genom att regelbundet och på olika sätt följa upp skolenhetens kunskapsresultat, undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar samt i analys sätta dessa i relation till varandra. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar såväl omdömen och betyg som resultat av nationella prov. Uppföljningen omfattar alla ämnen och årskurser, skillnader mellan kön samt andel elever med gymnasieexamen. Rektorn följer även upp och skapar sig en bild av lärarnas förutsättningar att bedriva undervisning och undervisningens kvalitet genom regelbundna samtal med lärare, medarbetarsamtal och verksamhetsbesök. Rektorn genomför också intervjuer i fokusgrupper med elever från samtliga program och årskurser. Det arbetsplatsförlagda lärandet (apl) följs upp genom att lärarna gör besök på praktikplatserna och genomför trepartssamtal med elever och apl-handledare. Rektorn följer i sin tur upp apl genom samtal med undervisande lärare. Värdegrundsarbetet i

undervisningen följs upp och analyseras av rektorn via enkäter, fokusgrupper och kontinuerliga samtal med lärarna både i olika forum och i medarbetarsamtal. Rektorn bedriver överlag ett fungerande analysarbete som genomförs i olika sammanhang, exempelvis genom möten i arbetslag och elevhälsoteam, men även övergripande i rektorsgruppen på Ystad gymnasium. På mötena diskuterar rektorn tillsammans med skolans personal resultaten och rutiner finns för lärare att i samverkan analysera resultaten. Därutöver gör rektorn en övergripande analys av skolans samlade resultat. Rektorn drar slutsatser och söker förklaringar till olika resultat. Exempelvis har rektorn identifierat lägre målluppfyllelse i matematik och att många elever inte blir godkända på Ma1a under sitt första år. Analysen visar bland annat att det beror på att många elever är i behov av stöd och att elevernas motivation för matematik är låg. Analysen visar också att det finns ett tydligt samband mellan låga kunskapsresultat och elever med hög frånvaro. Närvaron påverkas negativt av situationer då det inte blir tydligt vad som förväntas av eleverna i skolan eller när det blir många arbetsuppgifter. Frånvaron är också kopplad till psykisk ohälsa eller att eleverna skaffar sig arbete.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsåtgärder och resursfördelning utifrån de behov som har identifierats. Skolan arbetar med tre övergripande utvecklingsområden, högre målluppfyllelse i matematik, ledning och stimulans samt ökad elevnärvaro. För att möta elevernas behov av stöd i matematik har rektorn tillfört extra resurser genom att lärarna fått kompetensutveckling, stöd av specialpedagog och speciallärare. Det pågår också ett arbete med att göra undervisningen mer tillgänglig för fler elever så att färre elever behöver anpassningar på individnivå. För att stärka elevernas motivation har det bland annat genomförts en motivationsföreläsning för eleverna på uppstartsdagarna. Det finns också ett försteläraruppdrag på skolan att arbeta med elevernas resiliens bland annat kopplat till matematik. För att eleverna ska veta vad som förväntas av dem i skolan och på så sätt också öka närvaron arbetar lärarna med ledning och stimulans i vilket det ingår att ge en tydlig och tillgänglig undervisning. Arbetet sker utifrån ett gemensamt framtaget förväntansdokument för lärare. Exempelvis skriver lärarna i schemat vad lektionen ska innehålla och har en tydlig disposition på tavlan om vad som ska göras. Andra delar som ingår i arbetet är bemötande och lärarnas engagemang i undervisningen. Med fokus på utvecklingsbehoven beslutar rektorn om hur

resurser ska fördelas utifrån en kontinuerlig dialog och avstämning kring resursfördelning med elevhälsan och lärarna. Rektorn ser till att resurser fördelas och följs upp utifrån elevers behov. Dock är det inför detta läsåret, trots större undervisningsgrupper, färre undervisningstimmar i matematik. Rektorn har därför omfördelat tjänster för att möta behoven bättre.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet, även om samverkan mellan vissa lärare och mellan lärare och elevhälsan är begränsad. Rektorn har skapat en organisation med olika forum för samverkan mellan lärarna. Bland annat sker samverkan kontinuerligt i arbetslagen och på ämnestid samt på så kallad områdestid och samverkanstid. Det finns dock lärare som, på grund av att de undervisar på flera av Ystad gymnasiums skolenheter, inte har möjlighet att delta fullt ut i de samverkansforum som finns.

Rektorn skapar också vissa förutsättningar för samverkan mellan lärare och med elevhälsan, även om rektorn har identifierat att samverkan mellan lärarna och elevhälsan på ett av programmen behöver utvecklas. Det kollegiala lärandet bedrivs utifrån beslutade utvecklingsområden och sker främst inom ämnesgrupperna. Rektorn leder och följer upp att arbetet ger effekt i undervisningen genom att delta i olika mötesforum och göra verksamhetsbesök med tillhörande samtal. Vidare har skolan tydliga och fungerande rutiner, arbets- och förhållningssätt som efterlevs och rektorn för kontinuerligt samtal med personalen om dessa på arbetsplatsträffar, arbetslagsmöten och vid enskilda samtal. Skolans handlingsplaner och rutiner finns samlade och tillgängliga digitalt. Rektorn ansvarar också för att obehöriga lärare får en introduktion samt tilldelas en mentor.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn har i viss mån identifierat behov i verksamheten utifrån kön, men bedriver inte något strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten. Rektorn följer upp verksamhetens resultat utifrån kön genom att analysera kunskapsresultat, enkätresultat, anmälan om kränkande behandling samt elevers frånvaro. Till exempel visar analysen av kunskapsresultaten att procentuellt når fler kvinnor än män examen. Kvinnor och män är dock ungefär lika mycket förekommande bland de elever som har högst betyg. Rektorn har gjort viss analys av skillnaderna och konstaterat att de beror på individuella faktorer. Samtidigt har rektorn via enkäter identifierat att

det finns elever som uppger att kvinnor och män inte behandlas lika av lärarna. Rektorn har därför, tillsammans med personalen diskuterat omedvetna handlingar kopplat till kön som kan leda till att elever upplever olikheter och vad personalen kan göra istället. Utöver denna diskussion har rektorn inte gett några direktiv kring hur ett främjande jämställdhetsarbete ska bedrivas. Även om lärarna samtalar med elever om könsroller i vardagliga situationer i samband med värdegrundsarbete är detta inte del av ett långsiktigt arbete som leds och följs upp av rektorn.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda ett långsiktigt och strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten. I detta ingår att arbeta för att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn visserligen följer upp skolenhetens resultat uppdelat på kön och identifierar vissa mönster, men i övrigt finns ingen övergripande strategi och struktur för arbetet med jämställdhet. En tydligare och mer långsiktig ledning och styrning av arbetet med jämställdhet kan öka likvärdigheten i arbetet och göra det möjligt för rektorn att se till att eleverna ges samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, tillsammans med lärarna, mer systematiskt diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Utöver de uppföljningar som redan görs avseende kön, behöver rektorn försäkra sig om att all personal verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans utbildning. Rektorn kan exempelvis initiera kollegiala samtal kring jämställdhet för att synliggöra egna normer kopplade till kön och öka personalens kunskap om jämställdhet. Vidare kan rektorn ge ledning i det främjande arbetet med jämställdhet genom att kontinuerligt behandla jämställdhetsfrågor i diskussioner med skolans personal. Utifrån det som framkommer kan rektorn sedan, tillsammans med personalen, planera insatser utifrån behov

i syfte att alla elever ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Ett strategiskt arbete innebär att det finns en långsiktig plan för skolans arbete, som regelbundet följs upp och omprövas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen. Bestämmelserna i nu gällande lydelse tillämpas för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025 (SFS 2023:654).

Lgy25, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, förordningen (SKOLFS 2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program; förordning (SKOLFS 2023:130) om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena.

Bestämmelserna i nu gällande lydelse (Lgy25) tillämpas för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser (Gy11) ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025 (SKOLFS 2024:662).

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med tf. rektor, lärare, elevhälsan och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad, överlag varierad och lärarna arbetar aktivt med att stödja eleverna. Lektionerna är strukturerade för att skapa tydlighet för eleverna. Lärarna har gemensamma arbetssätt i undervisningen som bland annat innebär att de har tydliga lektionsinledningar och att de går igenom mål och syfte i början av arbetsområden och vid kursintroduktioner. All information finns också digitalt för eleverna att ta del av. Syftet framkommer genom att lärarna knyter an till elevernas vardag i samtal om varför de ska lära sig en viss sak.

Lektionerna är uppbyggda med ett logiskt flöde där lärarna tydliggör för eleverna de olika lektionsmomenten, ofta med tydlig koppling till föregående lektions innehåll. Vissa lektioner avslutas med att läraren sammanfattar lektionen och delger information om innehållet inför nästa lektion, dock är detta arbete inte lika strukturerat som arbetet med inledningen av lektionen. Utifrån ämne och innehåll arbetar lärarna med olika typer av uppgifter och aktiviteter för att skapa variation och balans i undervisningen. Det sker även samplanering mellan lärare för att skapa variation och koppling till elevernas verklighet och apl. Lektionerna varierar exempelvis genom genomgångar, filmvisning med tillhörande diskussioner, föreläsningar och arbete med texter och redovisningar. Eleverna ges också möjlighet att arbeta i grupp, par och enskilt under lektionerna. Dock förekommer undervisning som är mer enformig, där eleverna exempelvis arbetar en hel lektion enskilt eller i par vid sina datorer utan någon variation. Vidare arbetar lärarna uppmärksam och strukturerat för att försäkra sig om att elever förstår och kommer igång med arbetet. Exempelvis går lärarna runt och handleder eleverna och ger vid behov ytterligare förklaringar och genomgångar för enskilda elever eller en grupp. Lärare och apl-handledare samarbetar också för att på rätt sätt kunna förbereda, stötta och tillgodose elevens behov under apl. Exempelvis genomförs trepartsamtal med tillhörande besök på arbetsplats och regelbundna uppföljningar.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärarna utformar undervisningen så att eleverna får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt eget lärande. Lärarna arbetar medvetet med att låta eleverna på olika sätt få möjlighet att reflektera över sitt lärande och utarbeta olika strategier för lärande. Detta görs bland annat genom att lärarna har kontinuerliga samtal med eleverna eller låter eleverna skriva brev om hur de lär sig bäst och att lärandet kan ske på olika sätt. I undervisningen synliggör lärarna olika sätt att lösa uppgifter, resonerar kring olika elevlösningar, ställer utmanande frågor, arbetar med frågor utan givet svar och tränar eleverna på att ta ansvar. Exempel ges också på att eleverna får delge varandra olika strategier för lärande i undervisningen för att lära av varandra. Även i samband med att arbetsområden och kurser avslutas samt inför utvecklingssamtal får eleverna reflektera över sitt eget lärande.

Lärarna använder flera olika metoder för att involvera eleverna i planering och utvärdering av undervisningen. Lärarna arbetar medvetet med delaktighet och elevinflytande och låter eleverna få ansvar. Eleverna ges inflytande över arbetsformer, arbetssätt och redovisningsformer. Detta sker bland annat genom att eleverna är delaktiga i planering av ett arbetsområde. Exempel ges på att lärare försöker få eleverna att testa olika sätt att arbeta i undervisningen för att sedan få välja själva vilket sätt som passar gruppen. I samband med apl medverkar eleverna i val av plats som passar utifrån deras intresse. Utvärderingar görs kontinuerligt i undervisningen, både muntligt och skriftligt. Dels sker korta muntliga utvärderingar i samband med lektioner. Utvärderingar av undervisningen sker även tillsammans med eleverna efter avslutade arbetsområden och kurser samt genom Ystad Gymnasiums årliga enkät. Utvärderingarna handlar om vad som har fungerat bra, varför en lektion inte fungerade och vad lärarna kan utveckla i undervisningen. Elevernas apl utvärderas också kontinuerligt av lärarna i samtal med såväl apl-handledare som elever. Lärarna låter oftast elevernas synpunkter påverka kommande planering och utveckling av undervisningen. Bland annat kan det handla om hur eleverna vill tillägna sig ett material, exempelvis genom att läsa eller lyssna.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar aktivt för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Lärarna har kontinuerliga samtal med eleverna och ger både muntlig och skriftlig återkoppling för att stärka deras självförtroende, exempelvis genom att uppmuntra dem, samtala om vad de kan utveckla och vad de är intresserade av samt koppla undervisningen till elevernas apl. Lärarna arbetar också medvetet för att skapa goda relationer med eleverna och en tillåtande miljö i klassrummet. Lärarna ser också till att stärka elevernas motivation genom att se till hela skoldagen och var praktiska inslag kan läggas in. Lärarna skapar även motivation genom att koppla undervisningens innehåll till elevernas egen vardag. Genom att berätta för eleverna om vilka förväntningar de har på dem visar lärarna även tilltro till eleverna.

Lärarna anpassar dock inte undervisningens innehåll och arbetssätt så att det stimulerar och utmanar alla elever. Elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling och behöver extra utmaningar utifrån sin nivå får detta

endast i begränsad omfattning. Lärarnas undervisning är mestadels anpassad efter en medelnivå, snarare än för att stimulera och utmana alla elever i sin kunskapsutveckling. En del lärare inleder lektioner med en gemensam uppgift med tillhörande öppna frågor som kan besvaras på olika nivåer och i vissa ämnen förekommer extrauppgifter och fördjupningsuppgifter. Det saknas dock ofta ledning för att eleverna ska utmanas och prestera på en högre nivå och eleverna får arbeta med uppgifterna på egen hand. Det framgår däremot att personalen arbetar aktivt med anpassningar för elever i behov av stödinsatser, även om det finns en viss skillnad mellan programmen, där lärarna på vård- och omsorgsprogrammet har kommit längre i arbetet med att genomföra anpassningar på gruppnivå i samverkan med elevhälsan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla undervisningen så att den även stimulerar elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna endast i begränsad omfattning anpassar undervisningen till de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Brist på stimulans i undervisningen riskerar att få som effekt att dessa elever inte får möjlighet att nå sin fulla potential och dessutom finns en risk att de tappar intresset för skolarbetet. Det finns också en risk för att understimulerade elever hittar på aktiviteter som stör andra elever i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn och lärarna att som första insats identifiera vilka elever det handlar om. Rektorn kan också organisera verksamheten så att den ger lärarna goda förutsättningar att arbeta tillsammans, lära av varandra och dela med sig av såväl lyckade som mindre lyckade erfarenheter i undervisningen. När det gäller lärarnas arbete är det viktigt att de skaffar sig god kännedom om elevernas kunskapsnivå så att uppgifterna utformas för att stimulera och utmana. Lärarna behöver även ge elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling ledning och återkoppling så att de får uppmuntran att komma vidare och

prestera på högre nivå. Det är viktigt att elever som uppfattas som självgående inte lämnas ensamma i sin kunskapsinhämtning. I ett sådant arbete är elevhälsoteamets kompetens en viktig resurs.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy25, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar. Bestämmelserna i nu gällande lydelse (Lgy25) tillämpas för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser (Gy11) ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025 (SKOLFS 2024:662).

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med tf. rektor, lärare, elevhälsan och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

På skolan finns ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i. Rektor arbetar aktivt tillsammans med personalen för att skapa goda relationer med eleverna, att ha tydliga gemensamma förväntningar på eleverna och gemensamma arbetssätt. Bland annat är skolans utvecklingsarbete kring ledning och stimulans också en del i arbetet för att främja studiero. Det finns flera gemensamma metoder för att skapa en lugn miljö på lektionerna som huvudsakligen tillämpas av lärarna, exempelvis använder sig lärarna av gemensam lektionsstruktur, rutiner kring mobiltelefoner, fasta placeringar för elever i årskurs 1 och ser till att det finns pauser under lektionerna. Eleverna deltar i arbetet med studiero genom att samtala kring studiero under lektionerna och på klassråd. I detta ingår att eleverna kommer med synpunkter, berättar varför det inte är studiero och ger förslag. Oftast är tillsägelse från läraren tillräckligt för att återskapa studiero. Rektor tar systematiskt reda på elevernas upplevelse

av studiero genom enkäter, undervisningskollen, klassråd, samtal i olika forum och observationer. Rektorn tillsammans med personalen genomför också kontinuerligt analyser och gör förändringar vid behov för att upprätthålla en lugn miljö för eleverna.

Arbetet för trygghet

Det finns i flera avseenden ett medvetet arbete med trygghet på skolan, men i vissa delar saknas ändamålsenliga åtgärder. Det främjande trygghetsarbetet på skolan är aktivt och omfattar olika aktiviteter och insatser. Exempelvis genomförs under första skolveckan aktiviteter som handlar om relationer och värdegrund och vad rektor och personal förväntar sig av eleverna på skolan. Utöver det sker gemenskapsfrämjande aktiviteter för eleverna under läsåret, personalen arbetar relationellt och det finns hög vuxennärvaro i korridorer och uppehållsrum. En viktig del i det trygghetsskapande arbetet är skolenhetens strukturerade värdegrundsarbete där även trygghet kring sociala medier ingår. Värdegrundsarbetet är tydligt kopplat till undervisningen i de olika kurserna samt till apl och kan exempelvis handla om respekt. Rektorn och personalen har överlag ett gemensamt förhållningsätt kring arbetet med trygghet, bland annat samsyn i arbetet med regler, konsekvenstrappa och i arbetet mot kränkande behandling. Rektorn för tillsammans med personalen regelbundna diskussioner om hur de upprätthåller regler och förhållningssätt i trygghetsarbetet. Vidare finns ett förebyggande och åtgärdande arbete som i vissa delar utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Underlaget till analys av tryggheten inkluderar även apl och består av exempelvis enkäter avseende trygghet, undervisningskollen, kränkingsanmälningar och incidentrapporter. Utifrån kartläggningarna beslutar rektorn om vissa insatser för att öka tryggheten. Exempelvis har kartläggningarna visat att eleverna på två av programmen varit trångbodda och haft undervisning på olika våningar vilket skapat otrygghet. Det finns också elever som känner sig otrygga när det är långa köer i matsalen. Insatser som genomförts är därför en omorganisering så att de olika programmen är uppdelade i olika lokaler. Det har även genomförts rastaktiviteter och ändrade scheman och starttider i matsalen för att minska köerna. Samtidigt saknas strukturerade insatser vad gäller språkbruk, trots att kartläggningarna visar att det i vissa elevgrupper förekommer ett språkbruk och en jargong som skapar

otrygghet hos andra elever. Även om det finns en medvetenhet om denna fråga i personalen, finns inget skolövergripande arbete kring språkbruk för att komma tillrätta med problemet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa ett gemensamt och strukturerat arbete kopplat till elevernas språkbruk för att stärka tryggheten.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om det på skolan pågår ett arbete kring trygghet så saknas ett gemensamt och strukturerat arbete kopplat till språkbruket, även om skolan identifierat detta som ett problemområde. Avsaknaden av ett gemensamt arbete innebär att det finns en risk för att det blir otydligt för eleverna vad som gäller och enskilda lärares förmåga riskerar att få avgörande betydelse för vilken trygghet som råder på skolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna diskutera elevers språkanvändning och skolans arbete för att främja språkutveckling och ett gott språkklimat utifrån vad som framkommit i skolans olika trygghetskartläggningar. Det kan till exempel handla om att rektorn ger lärarna möjlighet att dela med sig av de verktyg som de använder för att aktivt förebygga ett kränkande och olämpligt språkbruk. Rektorn kan också i större utsträckning engagera elevhälsans olika professioner i arbetet. Det är viktigt att rektorn också säkerställer att det finns ett strukturerat arbete som efterföljs av all personal på skolan och som bidrar till att lärarna kan hantera uppkomna situationer på likartat sätt. Genom att lärarna får möjlighet att dela med sig av erfarenheter och de verktyg som de använder sig av kan de också få stöd av varandra i hur arbetet kan utvecklas och på så sätt skapa en trygg miljö för eleverna.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 h §§ gymnasieförordningen. Bestämmelserna i nu gällande lydelse tillämpas för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025 (SFS 2023:654).

Lgy25, 2.5 Bedömning och betyg, förordningen (SKOLFS 2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program; förordning (SKOLFS 2023:130) om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena. Bestämmelserna i nu gällande lydelse (Lgy25) tillämpas för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser (Gy11) ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025 (SKOLFS 2024:662).

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med tf. rektor, lärare, elevhälsan samt inkommen dokumentation.

Kvalitetssäkring av bedömning, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Rektor leder arbetet genom att se till att lärarna använder olika metoder. En stor del av arbetet sker genom att lärarna arbetar gemensamt inom ämneslagen, inom programmen men även i vissa ämnen gemensamt över programmen. Lärarna träffas och planerar undervisningen, diskuterar uppgifter och har gemensamma bedömningssituationer. Därutöver används Skolverkets bedömningsstöd och nationella prov. Vid bedömning av nationella prov organiserar rektorn tillfällena då lärarna i ämnet gemensamt arbetar med att sambedöma de avidentifierade proven. De nationella proven rättas av andra lärare än de som undervisat eleverna.

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet kvalitetssäkra sina betyg och bedömningar tillsammans. Rektor

organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet diskuterar frågor som rör bedömning och betygssättning inom ramen för skolans mötesstruktur. Lärarna har inplanerad samverkanstid för bedömning utöver arbetslagsmöten. I gymnasiegemensamma ämnen träffas lärare från Ystad gymnasiums olika skolenheter. För de lärare som saknar ämneskollegor finns möjligheter till kollegial samverkan och stöd i bedömningsarbetet med lärare på de andra enheterna inom Ystad gymnasium. Även yrkeslärare inom olika program träffas för att samverka kring bedömningsfrågor. Vid dessa tillfällen jämförs olika elevers uppgifter, förs resonemang kring bedömningsnivåer och tolkning av styrdokument. Sambedömning inkluderar även elevernas lärande under apl. Förra läsåret genomfördes kompetensutveckling för alla lärare inom den nya läroplanen Gy25 med gemensamma diskussioner kring ämnesbetyg och bedömning. Arbetet fortsätter även detta läsår i ämnesgrupperna.

Rektorns analys av betyg

Granskningen visar att rektorns analys av betygssättningen ur ett likvärdighetsperspektiv är begränsad. Rektorn följer i vissa avseenden upp och analyserar betygssättningen för att upptäcka eventuella avvikelser. Rektorn samlar inför analysen av lärarnas betygssättning in underlag med lärarnas motivering till sina bedömningar i olika kurser. Därefter har rektorn samtal med lärarna om betygen och eventuella avvikelser, exempelvis könsskillnader eller skillnader mellan programgemensamma och gymnasiegemensamma ämnen. När avvikelser förekommer får lärare förklara avvikelser och det jämförs med hur det ser ut i andra klasser i ämnet. Däremot har rektorn inte analyserat relationen mellan betygssättning och resultat på nationella prov eller sökt förklaringar till de avvikelser som förekommit i vissa kurser, även om lärarna själva har diskuterat sådana avvikelser i ämneslagen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla analysen av betygssättningen utifrån ett likvärdighetsperspektiv, i syfte att identifiera eventuella avvikelser och förklaringar till dem.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorns analys av betygssättningen är begränsad och att rektorn inte identifierar några förklaringar till avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg. Utan en tillräcklig analys på detta område blir det svårt för rektorn att ta ansvar för att betygen som sätts är rättvisande och likvärdiga.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar resultat på nationella prov och betyg i syfte att säkerställa att det sker en likvärdig betygssättning på skolan samt att lärare gör bedömningar på likvärdigt sätt. Om det kommer fram att det finns skillnader i betyg mellan exempelvis ämnen eller elevgrupper, eller avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov, är det av vikt att rektorn undersöker vad detta kan bero på samt om avvikelserna är motiverade eller inte. Det är också viktigt att rektorn för samtal med lärarna om det som identifierats i analysen.

På Skolinspektionens vägnar

X Ingrid Jacobsson

Föredragande

Signerat av: Ingrid Jacobsson

X Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

I handläggningen av ärendet har även utredare Måns Holmstedt medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- En gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad,

varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 3-5 september 2025. Besöket genomfördes av utredare Ingrid Jacobsson och Måns Holmstedt. Ystad gymnasium område 1 är en gymnasieskola inom Ystad kommun. För läsåret 2025/2026 bedriver Ystad gymnasium område 1 verksamhet för cirka 330 elever. På skolenheten finns programmen Barn och fritid, Försäljning och service, Naturbruk, Vård och omsorg och Vård och omsorg lärling. Skolinspektionen har granskat programmen Barn och fritid, Vård och omsorg och Vård och omsorg lärling.